

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Neutralitatea nestrămutată a Greciei și României

Sofia, 30 Oct. — Ministrul de finanțe bulgar Tonev, care a plecat azi la Viena și Berlin, a declarat ziaristilor:

— Grecia rămâne neutră. De asemenea și

România. Sforțările anumitor cercuri de a impune guvernului român o nouă direcție — au rămas fără efect. Guvernul român a oprit toate intrunirile războinice în provincie.

Lupte în jurul orașului Kragujevaț

București, 30 Oct. — Armatele austro-ungare și germane din două părți se apropie de Kragujevaț, unul din cele mai importante orașe ale Serbiei. Trupele armatei generalului Gavitz au trecut râul Lepenica și după cucerirea localității Batonica, urmăresc dușmanul apropiin-

du-se astfel tot mai mult de Kragujevaț.

Trupele generalului Kövess înaintează pe șoseaua Arangelovaț-Kragujevaț spre est și apus.

Regele Petru al Serbiei, cu întreaga curte regală, precum și guvernul sîrb și-au strămutat reședința la Monastir.

Cum motivează Viviani retragerea cabinetului sau

Paris, 30 Oct. — Demisionatul prim ministru francez, Viviani a adresat următoarea scrisoare președintelui Poincaré, în care arată motivele retragerii întregului guvern francez:

Cu prilejul ultimei interpelări în Camera, pe cari le-am răspuns — am constatat, pe deo parte, că cu toate străduințele mele, s'a format o minoritate importantă care cerea alcătuirea unui comitet secret, propunere ce am respins-o. Pe de altă parte peste 150 deputați s'au abți-

nut dela votul de încredere ce i-am cerut să dea guvernului. Sint de părere, și părerea aceasta am împărtășit-o și colegilor mei din guvern, că acum, mai mult decât ori când e necesar să se restabilească unitatea în jurul guvernului. Cred că o altă personalitate politică va putea restabili această unitate. Pentru a face aceasta cu puțință — îmi prezint demisiunea împreună cu cea a tuturor colegilor mei.

Generalul Mackensen la frontiera română

București, 30 Octombrie. — Ziarul »Viitorul« publică:

Generalul Mackensen comandantul șef al expedițiunii austro-germane contra Serbiei, a venit ieri dimineață la orele 11 cu automobilul pă-

nă la frontiera română, în apropiere de punctul Verciorova, pentru a inspecta pozițiunile ocupate în această regiune, de trupele de sub comanda sa.

DIN ROMÂNIA

Dela curtea regele română

Eri, Vineri a fost aniversarea nașterii M. S. Regina Maria a României. M. S. împlinește în această zi 40 ani.

Maj. Sa Regina Maria a sosit Mercuri în Capitală venind dela Sinaia.

M. S. Regina Elisabeta, a sosit la București pentru a-și relua reședința de iarnă.

În cursul săptămânei viitoare M. S. va fi din nou operată la ochi de prof. Landolt.

Principele Nicolae a plecat de la Curtea de Argeș la Sinaia.

Noui întruniri convocate de »Federația Unionistă«

Comitetul »Federației Unioniste« anunță, că pe mâine Duminică a convocat adunări naționale la Brăila, Craiova, Buzeu, Ploiești, Caracal, și Târnăveni. D. Filipescu va vorbi la Brăila, d. Take Ionescu la Craiova.

Regele României e actionar la uzinele germane Krupp?

Reproducem după officiosul guvernului român »L'Independance Roumaine« următoarele:

»Adevărul« cu data de 11 Octombrie 1915 afirmă sub semnătura d-lui G. Costa-Foru:

1. Că în inventarul succesiunii Regelui Carol nu s'a menționat de partea din averea sa plasată în Germania.

2. Că Regele Carol avea acțiuni de ale fabricii Krupp.

Suntem autorizați să dăm desmințirea cea mai categorică acestor afirmațiuni.

1. Nici un ban din averea ce posedă Regele Carol, în străinătate n'a fost omis din inventariul făcut de autoritățile românești și totul a fost supus taxelor succesoriale.

2. Regele Carol n'a posedat niciodată vre-o acțiune a fabricii Krupp și nici Regele Ferdinand nu are vre-un asemenea titlu.

MERSUL RĂZBOIULUI

Germanii și-au deschis drumul spre Orient

— Importanța restabilirii circulației pe Dunăre. — Pe frontul rusesc nimic nou. — In jurul schimbării de guvern în Franța. — Italienii au reluat ofensiva viguroasă. — Serbia la strimtoare. — Din patru părți pornește ofensiva contra sârbilor. — Frământările din Grecia. — Cum a bombardat flota rusă coasta bulgară. —

Presă germană stăruie acum mult asupra importanței reluării navigației dunărene și asupra următorilor contactului stabilit între armatele austro-ungare-germane și bulgare.

Așa »Kölnische Zeitung« scrie:

Este colosal de mare importanța legăturii stabilite între armata noastră cu cea bulgară. Aceasta se va vedea de abea mai târziu. Au fost luate deja toate măsurile, pentru a se folosi tot cursul Dunărei. O flotă dunăreană stă într-un loc foarte potrivit pentru a transporta materialul de război. Acest succes este decisiv pentru mersul noului război în Balcani.

»Berliner Lokal Anzeiger« scrie:

Evenimentul mult așteptat de noi, iar de dușmani atât de temut — a devenit fapt pozitiv. Importanța lui strategică se va vedea de abea când armatele care înaintează în valea Morava se vor uni și ele cu armata bulgară și vor stăpâni linia ferată care din Belgrad duce spre Niș și Pirot spre Sofia, — pe care linie în timp de pace pornea trenul expres orient dela Berlin la Constantinopol și acum va porni iară în curând. Prin acest prim salut voios schimbă între armatele puterilor aliate și oștirea regelui Bulgariei — dușmanii noștri și neutrii se pot convinge, că cei patru noi aliați opuși Ententei — cari au rămas învingători pe toate câmpurile de luptă, — au stabilit acum și o legătură de teren între ele, care va avea de urmărire ca superioritatea lor va crește și mai mult asupra Ententei. Ce influență va avea acest eveniment asupra rezultatului războiului, se poate vedea de pe acum, prin zdruncinarea poziției guvernelor Ententei.

Pe frontul rusesc, nici comunicatul german — nici cel austriac, n'au nimic nou de comunicat.

LUPTLE DIN APUS

— Schimbarea de guvern din Franța. — Poincare și regele Angliei în primejdie de moarte. — Un complot monarhic în Franța. —

Asupra schimbării de guvern din Franța, agenția de știri Havas din Paris, anunță: Ministrul de justiție Briand a continuat să trateze cu personalitățile remarcabile din lumea politică. Aceste tratative au fost începute de prim ministrul Viviani, care voia să dea o bază mai largă cabinetului său. Viviani văzând că nu-și poate duce lucrul la bun sfârșit, l'a rugat pe Briand să-l înlocuiască. Briand voiește să urnească în guvern pe reprezentanții cei mai autorizați ai Franței, ori cât de diferite ar fi vederile lor politice.

În mod oficial s'a anunțat retragerea cabinetului Viviani. Din noul guvern francez, nu fac parte miniștrii din cabinetul lui Viviani:

Millerand și amicii lui intimi Augagneur (marină) și Thomson (comerț).

Se face o concesie Angliei, numindu-se la ministrul de război, pe generalul Gallieni, și la marină pe amiralul Lagaze. Miniștrii fără portofoliu, vor fi deputatul conservator, și academician Denis Cochin, un bun cunoscător al chestiilor orientale, dela care Briand speră mult, — și bătrânii bărbați de stat, foști prim-miniștrii Combes și Bourgeois. De acela noului guvern francez ii s'a dat numele de »Sfatul bătrânilor Franței.«

— Ziarul englez »Times« află că cu prilejul vizitei lui Poincare și regelui Angliei la începutul săptămânii pe frontul de luptă, au explodat 2 granate la o depărtare de 200 metri de locul unde au stat aceștia. Mai târziu, regele George al Angliei la o revistă a trupelor lui pe frontul francez, calul lui s'a speriat la strigătele de »Hura« ale trupelor, și l'a dat jos pe rege, care a suferit răni grav

— În Paris circula zvonuri despre dezvoltarea unui complot monarhist, urzit de un prinț de Bourbon.

— De pe frontul francez nimic nou.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Italienii reiau ofensiva generală. — Cea mai crâncenă bătălie la Isonzo. — Monarhul mulțumește bravilor apărători de pe frontul italian. —

Italienii au intenții serioase. Ofensiva pe care au început-o săptămâna trecută — ei vor s'o lungească mereu și cu vigoare, până ce vor obține ceva rezultate mai pipăibile. Comunicatele italiene ale lui Cadorna și vorbesc de victorii. Așa raportul italian dela 24 Octombrie anunță:

»Ofensiva italiană în valea Ledro, ne înregistrează noi succese strălucite.

Trupele noastre au străbătut în ziua de 22 în valea Bezeca și au ocupat satul și înălțimile ce o domină. În Alto Cordevole au fost cucerite de armele noastre Lerto, Baluard, Col di Lana și Serrato. Au mai fost cucerite alte 2 forturi și au fost făcuți 25 prizonieri. În valea Riens în noaptea de 23, inamicul a încercat un atac contra pozițiilor noastre dela izbucnirea riului Papon Bassa dar a fost respins. În valea Fella au avut loc noi ciocniri favorabile nouă. Am cucerit Pontafel și Leopolds Kirben. În zona Montenerului s'a complectat ocupațiunea Costonului la Sud-Est de Mrzli și au fost respinse 2 violente atacuri inamice contra pozițiilor noastre dela Vodil pe munte Sabotino și de pe colina Podgora. În zona Corița au fost cucerite câteva tranșee. În Carso luptă a continuat și toată ziua cu multă înverșunare de ambele părți. Infanteriile noastre au înaintat de mai multe ori pentru cucerirea pozițiilor inamice deja turburate de tirul eficient și precise ale bateriilor noastre. Adversarul des-

fășurând un violent foc de mitraliere a aruncat noi coloane în contra atac. Astfel pozițiuni importante au fost de mai multe ori cucerite, pierdute și recucerite, cu toate acestea spre seară trupele noastre au realizat progrese spre stînga și spre est de Petean și spre Marcottini. Am făcut 1003 prizonieri dintre cari 16 ofițeri și am capturat 3 mitralieze și alte materiale de război. Toate acestea demonstrează marele succes al armatelor noastre în tot timpul zilei de 28 Octombrie pe frontul Isonzo.«

Raportul austro-ungar al lui Höfer dela 29 Octombrie prezintă însă astfel situația pe frontul italian:

Eri, armata doua și treia a reluat ofensiva generală cu toate forțele disponibile. Bătălia era dar în curs pe tot frontul ținutului de pe coastă. Atacurile de infanterie au fost precedate de o pregătire de artilerie. În deosebi la capul de pod Gorija, focul artileriei a fost de o violență fără de pereche. Dar nici focul acesta, nici asalturile cari au urmat n'au putut zdruncina pozițiile trupelor noastre. Iarăși au respins ele în mod singeros pe dușman pe întregul front și au menținut toate pozițiile, chiar și cele distruse. Unde dușmanul a pătruns în tranșee a fost iarăși gonit printr-un contra atac. Ziua grea de luptă, care s'a terminat cu un eșec complet pentru italieni, a fost urmată de o noapte mai liniștită. Pe frontul Dolomiților, activitatea de atac a dușmanului continuă neslăbită. Sforțări violente face acolo dușmanul la Col di Lana, unde ei iar s'au prăbușit 2 asalturi italiene. Un aeroplan italian a aruncat bombe asupra palatului Miramare.

Höfer, mareșal-locot.

— Monarhul Austro-Ungariei a adresat autografe comandantului armatei austro-ungare de pe frontul italian, arhiducelui Eugen, armatei, flotei și artileriei — în care își exprimă adîncă mulțumire pentru jertfa, vitejia și apărarea devotată ce o arată toți în lupta contra dușmanului.

RĂZBOIUL CU SERBIA

— Batalioane muntene grece bătăie. — Serbii se refrag pe tot frontul. — Amănunte despre bombardarea coastei bulgare de flota rusă. —

Și pe ziua de 29 Octombrie știrile din Serbia vestesc mari succese raportate de armatele germane, austro-ungare și bulgare la vest, la nord și la est — unde au avut de înfruntat o împotrivire înverșunată a sârbilor, cari se folosesc și de avantajele pozițiilor naturale de apărare. Armata generalului Kövess a ajuns aproape de localitatea Milanovac, și mai are de străbătut un drum de o zi, ca să ajungă la importantul centru militar sârb: Kragujevac. La răsărit, tot frontul sârbesc este prăbușit de către bulgari și în momentul de față Serbia posedă numai jumătate din teritoriul ce a mai fost sârbesc acum 2 săptămâni. Vor trece încă alte 2 săptămâni și Serbia toată va ajunge în stăpânirea trupelor aliate. Macedonia a devenit acum bulgară — și bulgarii își văd visul cu ochii.

Trebue de observat aci că terenul pe care se dau acum luptele în Serbia este cel mai anevoios. Armata lui Kövess mai ales are de trecut prin mlaștini, prin prăpăstii, prin stînci și în urma ploilor torențiale pământul este noroios și alunecos.

Iată acum cele trei comunicate dela 29 Octombrie de pe frontul sârbesc:

Batalioanele muntene grece cari au apărut la sud-est de Vișegrad au fost bătute la Suha și Drinsko. Diviziile germane ale armatei generalului Kövess au înaintat în regiunea

Rudnik. Forțe austro-ungare din armata aceasta, în atacul lor au trecut valea cursului de sus al riului Rava, ajunsă inpracticabilă prin ploile neîntrerupte, și în lupte inversurate au respins pe dușman de la înălțimea Cumieko, și au luat cu asalt biserica și satul Cumie. Armata generalului v. Galivitz a trecut în regiunea Lapovo, riul Lepenița și a făcut noi progrese la sud-est de Svilajnea. Prima armată bulgară a cucerit Pirov. Dușmanul se retrage din tot frontul.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La Drinsko (la sud-est de Visegrad) dușmanul a fost respins. La răsărit de această localitate a fost respins dincolo de graniță. La vest de Morava, am ajuns linia generală Slavkovița, Rudnik, Cumie, Batocina. La sud-est de Svilajnaț am luat cu asalt pozițiile sârbești de ambele părți ale riului Resava. Am făcut peste 1500 sârbi prizonieri. În fața frontului generalului bulgar Bojadjev — dușmanul e în retragere. Armata bulgară e în urmărirea lui.

Seșul Statului major.

Comunicatul bulgar anunță:

Trupele noastre cari operează în valea Timocului și mai jos de Pirov, după 4 zile de luptă au bătut pe tot frontul armata sîrbă, care se retrage acum pe toată linia, în direcția spre vest. Urmărim pe dușman în mod foarte energetic. Sintem acum stăpâni peste orașele Negotin și Brza Palanca, de pe malul drept al Dunărei, unde cavaleria noastră a stabilit legătura cu armatele aliate. De asemenea și Zajecsar și Knjazevac plus multe sate din valea Timocului sint acum în posesiunea noastră. Pe frontul acesta am capturat 16 tunuri, mai provizii de munițiuni și material de război. — În regiunea Kossova trupele noastre au ajuns regiunea la nord de Kocsanik și riurile Gorna Morava și Gmiljani.

Săbătașele săvârșite de trupele sîrbești regulate cu prilejul evacuării orașului Ueskub față de locuitorii bulgari de acolo — au fost stabilite în mod oficial. S'a luat un protocol de către personalități oficiale, în prezența consulilor Rusiei și Greciei, membrilor misiunii americane și notabilităților orașului. Am fixat și pe cale fotografică și cinematografică săbătașele săvârșite de sârbi.

Trupe franceze cari au încercat să înainteze dela Valandova spre Cepeli Balcan — au fost respinși. Trupele noastre le-au pricinuit numeroase pierderi.

La 26 Octombrie a apărut o nouă rusă compusă din 20 vapoare, în fața Varnei și au bombardat orașul două ore. În acelaș timp trei hidroplane rusești au aruncat bombe asupra orașului. Un aviator dușman a fost doborât. 9 persoane au fost omorite.

Amănunte asupra bombardării portului Varna

Perderile flotei rusești

Ziarele din București publică interesante amănunte despre acțiunea flotei rusești la Marea Neagră contra coastei bulgare.

»Adevărul« află următoarele: Flota rusă a părăsit Mercuri dimineața Varna și seara a apărut iară. La prima bombardare au fost distruse mai multe clădiri din port, aripa stîngă a gării din Varna, magaziile de depozit. Hidroplane rusești au aruncat bombe asupra căzărmei de infanterie, morii »Stella« fără să producă pagube. La gară, trei vagoane au fost distruse, doi lucrători și un soldat au fost omorîți. Un căruțaș și un cal au fost omorîți pe șoseaua spre Euxinograd.

Din întâmplare, în momentul bombardării Varnei, de flota rusă, — submarinele bulgare se aflau pe drum spre Constantinopol și s'au întors apoi în urmărirea flotei rusești. De ieri dimineață bulgarii au așezat mine la Marea Neagră.

Flota rusă a suferit ieri la Marea Neagră o nouă pierdere. Pe lângă scufundarea celor două vapoare de război în fața portului Varna — un alt vapor de 12800 tone de tip Pantelimon a fost grav avariat de un submarin german.

Grecia s'a înțeles cu Bulgaria?

Ziarul italian »Tribuna« scrie că e lucru destul de curios, că Grecia a concentrat trupe însemnate în zona Salonicului și la Monastir, pe când zona cea mai amenințată de bulgari, la Drama, Seres și Kavala — Grecia a lăsat-o fără apărare militară. În Epir iar au început să lucreze bande grecești conduse de ofițeri în uniformă, cari își întind activitatea și în Albania. Se vede — zice ziarul italian — că între Atena și Sofia domnește o înțelegere, în sensul că Bulgaria renunță la pretențiile ei în Tracia grecească și lasă Monastir în viitoarea stăpânire grecească.

Impătrita înțelegere și catastrofa din Serbia

Toate știrile despre situația armatei sârbe se termină în presa Impătritei înțelegeri cu desperate strigăte de ajutor. Dacă acest ajutor nu se va produce, o catastrofă este inevitabilă.

»Le Temps« spune, că retragerea sîrbilor spre sudvest este o absolută necesitate. E probabil, că la nord de Niș se dau numai lupte de ariergardă. Sârbiile evacuează orașul Niș.

Criticul militar al ziarului »Times« spune, că nu se știe, dacă întăririle debarcate la Salonic vor putea sosi în ajutor la timp. Armata sîrbă se găsește expusă celui mai mare pericol, care ar putea-o amenința. Situația nu este încă disperată, până când armata principală nu este bătută, dar este extrem de serioasă. Apărarea sîrbilor se face în împrejurări foarte nefavorabile. Criza nu mai poate dura mult timp. Generalul Sarail nu poate fi de mare folos în valea Strumitza. E îndoielnic ca englezii și francezii să fie destul de bine înarmați pentru lupta în acest teren dificil.

»La Guerre Sociale« spune că nu mai e de pierdut nici un moment dacă se voește evitarea catastrofei.

»Le Progres« din Lyon anunță, că linia ferată Salonic-Monastir este întreruptă la kilometrul 36 din cauza inundației.

»Le Nouveliste« din Lyon se consolează cu ideea, că ocuparea de către bulgari a liniei ferate Niș-Salonic are numai o importanță relativă.

Importanța acestui fapt reiese însă în mod lămurit dintr'o știre italiană, după care slabe detașamente franceze, cari au fost transportate dela Salonic până în apropierea graniței sârbe, au trebuit deocamdată să rămâie acolo, ca și întăririle trimese în urmă.

Corespondentul special din Salonic al ziarului »L'Echo de Paris« anunță deasemenea că aliații vor mai întâi să discute chestia, dacă trupele lor sunt bine grupate și organizate.

Aceleștiri întăresc bănuiala, că nici nu se voește de loc să se dea Serbie vre-un ajutor, ci se întrebuintează nu mai ocazia de a se abandona într'un mod convenabil aventura dela Dardanele. Ajutorul adevărat ar trebui să-l

dea grecii. Aceștia însă nu vor. Se pare că sârbiile înțeleg ei înșiși aceasta, căci »Tribuna« anunță, că Serbia a pus Impătrita înțelegere în alternativa, sau ca Grecia să fie convinsă de a-i da imediat ajutor, sau Serbia va lua hotărârile ce va crede de cuviință.

Serviți țării și vouă, plasând pe interese bune banii cruțați la al III-lea împrumut de războiu.

Știrile zilei

Rămas bun al unui soldat român

Foaie verde de pe drum
Măndro eu mă duc acum
Unde plec nu știe satu
Numai singur Impăratu
Pentru El și pentru tine
Eu mă duc la rău și bine.
Voi doi sunteți o ființă,
Căror am jurat credință,
Pentru tine și Impărat
Voi lupta cum am luptat
Iar d'o fi să mor acum
Pune-mi dragă o cruce 'n drum...
Iar d'o fi să-mi văd satul
Crucea mi-o da Impăratul.
Și tu să m'astepti Dochita
Cu o dulce de guriță.

Caporal Neacșu.

Directorul gimnaziului din Blaj numit Canonic

Monarhul a numit pe directorul gimnaziului superior episcopesc român din Blaj, dr. Ambrosie Chețianu de canonic predendat la Mitropolia greco-cat. de Alba Iulia și Făgăraș.

Răvaș de pe frontul italian

Din munții Tirolului unde de asemenea luptă bravii noștri bănățeni, primim următoarele rânduri:

Onorată Redacție!

»Vă rugăm să bine-voiți a ne trimete 2 numere din »Foaia« Dv. În timpul cel mai apropiat vom trimete abonamentul cu cea mai mare dragoste — dar acum nu putem, fiindcă suntem sus la munți, în față cu italienii, și acolo nu-i poștă. Servim la artilerie de cetate și pe acest front sintem vre-o 17 români, împărțiți în multe baterii. Până acum nu sintem în situații periculoase. Inamicul risipește cantități mari de obuze, de ori-ce calibru, dar fără nici un rezultat.

Având speranță, că rugarea noastră va fi primită de onorată redacție, vă urăm ani mulți și fericți — noi cei de aici.

Salutăm cu drag întreaga națiune română

Ioan Bălan, sanitar

Ioan Bălar, halbbrigade comp. 50-4

Ioan Dan, halbbrig. comp. 50-4, feldpost 215.

Moartea unui ministru sîrb

Ministru de finanțe sîrb, Paciu, român de origine, din Valea Timocului — a încetat din viață.

Dr. Dumba,

a fost primit ieri în audiență de împăratul-rege, Francisc Iosif, și i-a referat despre conflictul ce l-a avut cu guvernul Statelor-Unite.

Partidul guvernamental ungar și scumpetea grânelor din România

Ziarele ungurești publică azi un raport despre discuția ce s'a încins în clubul partidului guvernamental în chestia scumpetei grânelor de export din România. Și s'a dat glas următoarelor păreri:

Provoacă o impresie stranie procederea că România pentru bucate de exportat percepe prețuri cu o sută de procente mai urcate decât sînt prețurile grânelor cari se vînd în interiorul României. Dacă se mai adaugă la aceste prețuri și taxele de export excepțional de ridicate — urmează că pentru consumatorii din străinătate se pune un bir de peste 20 coroane de fiecare cvintală metrică de grîne.

»Acesta este unicul experiment cunoscut în istoria economiei sociale, și dacă cercurile competente din România îl vor continua — vor face cu neputință ori-ce comerț cu cereale din România. Căci pentru România măsurile luate acolo ar avea oarecare foloase practice — dar ele constituie o încercare puțin fericită de a se dauna interesele cumpărătorilor din străinătate, care încercare foarte lesne s'ar putea răzbuna apoi pe propriile interese economice ale României.»

În acest sens s'a comentat la clubul guvernamental din Budapesta greutatea exportului din România.

Refugiații sîrbi în România

Populația sîrbă din localitățile de-a lungul Dunării, cari s'au refugiat în România se ridică la 7000 de oameni. De oarece autoritățile militare germano-austro-ungare au declarat că vor acorda protecție tuturilor locuitorilor din Serbia, — mulți din refugiații sîrbi s'au întors în patria lor.

Svonuri fantastice,

s'au răspândit ieri la Budapesta, cu înțelea fulgerului: Ba că Serbia a capitulat, ba că Grecia s'a alăturat de puterile centrale, ba că regele Serbiei prins va fi adus la Pesta. Svonurile acestea fantastice erau cu atât mai mult crezute de cetățenii capitalei, cu cât vedeau că se arborează steaguri pe toate edificiile publice. Ori aceste steaguri n'au avut nici o legătură cu svonurile — ci primarul dr. Barczy a decis ca străzile Capitalei să fie pavozate în onoarea ziaristilor din țările neutrale, cari sosesc azi la Budapesta.

Trimeșii presei neutrale la Budapesta

Azi sosesc aici, următorii ziaristi din țările neutrale:

Dr. Gustav Krafft (Gazette de Lausanne), Johann Gustav Christensen (Skanska Aftonbladet, Stockholm), Franz Wessela (Maasbode, Olanda), A. Sardo y Vilar (ABC, Madrid), Johan Tresschow (Nationaltidende, Copenhagen), Christian Gulmann (Berlingske Tidende, Danemarca), Eivind Thon (Norvegia), I. A. van Hoorn (De Nieuwe Courant), I. G. Rive (Nieuwe Rotterdamse Courant), A. Kirkeby (Politiken, Copenhaga), Dr. Paul Nizhans (Bunt, Elveția), Dr. Kleanthess Nikolaides (Grecia), Haselhoff-Lich (Handelsblad, Holanda).

La acești ziaristi s'au asociat, primarul suedez Lindequist și consulul de Uruguay. Ei vor vizita spitalele militare și așezămintele de război.

Conspectul viriliștilor români

pe anul 1916 din comitatul Făgărașului:

- *) 1. Dr. Nicolae Serban avocat, deputat distal 21.512 cor. 78 fileri.
- 2. Chitiu Alona comerciant 2357 cor. 32 fil.
- *) 3. Dr. Andreiu Migu fisc. comit. 1175 e. 12 f.
- *) 4. Dr. Octavian Vasu, avocat 1119 e. 28 f.
- 5. Nicolae G. J. Voinocou propr. 929 e. 55 f.

- *) 6. Nicolae G. Misiță proprietar 868 e. 98 f.
 - 7. Nicolae Crișan comerciant 787 e. 72 f.
 - *) 8. dr. Ioan Senchea avocat 713 cor. 90 f.
 - 9. Alexandru Belle, vice-comite 761 e. 89 f.
 - 10. Dr. Iancu Mețian propr. 647 e. 67 f.
 - 11. Ioan Muntean, proprietar 632 cor. 83 fil.
 - 12. Dr. Hariton Pralea avocat 618 cor. 24 fil.
 - 13. George Enescu 605 e. 32 fil.
 - 14. George Guiman comerciant 591 cor. 77 f.
 - 15. Ioan Grecu comerciant 581 cor. 16 f.
 - *) 16. Dr. Livius Pandrea avocat 562 e. 86 f.
 - *) 17. Dr. Danila Vasu avocat 554 e. 90 f.
 - 18. George Ghimbășan proprietar 543 e. 13 f.
 - *) 19. Dr. Teodor Popescu avocat 541 e. 82 f.
 - 20. Tamasiu Boeriu propr. 535 e. 94 f.
 - 21. Ioan Maier proprietar 535 e. 84 f.
 - *) 22. Dr. Ioan Motocu avocat 531 e. 56 f.
 - 23. Nicolae Lupu, cărciumar 529 e. 46 f.
 - 24. George Bunea cărciumar 486 e. 77 fil.
 - *) 25. Dr. Iuliu Decian avocat 476 cor.
 - *) 26. Dr. Constantin Moldovan adv. 469 e. 76
 - 27. Dumitru Dragan morar 453 cor.
 - 28. Dr. Ilarie Hoadrea avocat 446 e. 20 f.
 - *) 29. Dr. Camil Negrea avocat 432 cor.
 - 30. Ioan Chitiu proprietar 412 cor.
 - 31. George Vasu paroch 403 cor. 70 fil.
 - 32. Nicolae Aron paroch 463 cor. 64 f.
 - *) 33. Nicolae Boeriu adv. 463 e. 66 f.
 - *) 34. Dr. Oct. Cernea avocat 387 e. 82 f.
 - 35. Costi Toma proprietar 605 e.
- Cu totul sunt români 35, maghiari 11, sași 17 și jidovi 22.

La cei însemnați cu *) darea e socotită dublă.

Scoala „Joffre“ din Lyon

»Figaro« anunță că în Lyon s'a înființat o școală profesională pentru mutilați, școală ce va purta numele »Joffre«.

Generalisimul armatei franceze, în scrisoarea ce o trimite d-lui Herriot, primar din Lyon, spune că primește că acea școală să poarte numele lui, pentru că »orașul Lyon a dat, în decursul războiului, numeroase dovezi de devotament, de activitate industrială și de încredere patriotică; deci el era cel dintâi indicat a da celor mutilați în război posibilitatea de a învăța noi meserii.«

Alfred Capus, membru al Academiei franceze, aduce mari laude generalului francez Joffre, care, acum chiar, când se devotează patriei cu toate puterile lui, e preocupat de viitorul națiunii. E acesta un semn ca timpuri noi vor veni și războiul acesta va avea nenumărate consecințe morale.

Protestul presei franceze împotriva cenzurii

Comitetul Sindicatului presei franceze din Paris a înaintat guvernului un protest împotriva suspendării nelegale de mai multe zile a mai multor ziare. În protest se spune între altele:

»Comitetul se face interpretul presei franceze când pretinde că drepturile de cari se pot folosi confrății noștri străini în Franța să nu fie în chip arbitrar luate ziaristilor Franței. Dacă este natural și legitim ca ziarele puterilor neutre și aliate să poată apărea și circula în Franța, nu-i acceptabil ca un monopol de informații să fie deținut de guvernul francez în detrimentul presei franceze.

Nu sunt numai interese materiale ci și un patrimoniu de influențe morale și naționale de care presa franceză nu se poate lăsa deposedată fără umilire. Comitetul Sindicatului presei parisiene în consecință hotărăște unanim reînnoirea protestărilor contra exercitiului abusiv și injust al cenzurii guvernamentale care vînde să falsifice îndrumările

drepte ale opiniei Franței, și, care se accentuează zi de zi prin noi violări ale legii.

Bresa franceza crede că dela izbucnirea războiului neclintită a servit apărarea intereselor naționale cele mai sfinte. Ea n'a meritat tratamentul injurios ce i se face și se decide ca să nu mai suporte violența ce i se impune.»

Din cauza sărbătorii catolice de Luni (ziua morților) fiind interzisă munca în atelierele tipografice, ziarul nostru nu va apare decât Marți la orele obicinuite.

Creșterea mișcării revoluționare din Rusia

»Uniunea telegrafică« din Berlin anunță, că în Moscova au avut loc la sfîrșitul ultimei săptămîni grave turburări cu un caracter revoluționar. S'a proclamat starea de asediu.

Presa germană a observat totdeauna față de astfel de știri o oarecare rezervă, fiind că Germania nu așteaptă înfrîngerea Rusiei prin revoluție, ci prin armata germană și fiindcă, din cauza cenzurii severe din Rusia, sosesc numai iar știri sigure despre situația internă din imperiul țarilor.

Organul socialiștilor olandezi, »Tribune« publică o listă cronologică a evenimentelor revoluționare cu începere dela 15 Martie. Acestea dovedesc o creștere continuă a mișcării revoluționare. Astfel după această listă, s'au pus în grevă la 1 Mai 250.000 de lucrători, dintre cari 300 au fost arestați. În luna Iunie, s'au pus în grevă 15.000, dintre cari 400 au fost arestați. În Kostroma și Moscova au fost impușcați în timpul revoltei 34 de lucrători. În Iulie, a izbucnit la Ivanovno și Vosnesenk în apropiere de Moscova o grevă mare cu un caracter politic: 100 de lucrători au fost uciși și 40 au fost răniți. În August, s'a proclamat în Petersburg o grevă de protestare contra acestei băi de sînge. Numărul greviștilor a fost de 15.000.

Încercarea de mobilizare a industriei a avut ca urmare greve în fabricile de muniții. La uzinele Putilov s'au pus în grevă 15.000 de lucrători, iar la uzinele Lesaner peste 6000.

După provocarea Dumei, au urmat noi greve de protestare. Cu toată amenințarea cu darea în judecată a curșilor marșiale, s'au pus în grevă în Petersburg 150.000 de lucrători, nu 15.000 cum susțineau ziarele guvernamentale iar în Nijninovgorod 25.000.

Se pare că în legătură cu acestea este știrea ziarului »Baseler Nachrichten« după care cenzura interzice de câteva zile toate știrile din Moscova.

Numai »Rieci« anunță, că ziarele din Moscova apar, din motive tehnice, într-o măsură foarte redusă.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu.
Foaia Poporului Român Bpest Ilka-u 36

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« — pe timp de o lună pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.